

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5P/91/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623201458
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Šupenová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6623201458.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec pred sudcom JUDr. Luciou Šupenovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: Q. A., nar. XX.XX.XXXX a Q. M. A., nar. XX.XX.XXXX, v zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti bytom u navrhovateľa: M. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: M. L., XXX XX L., t.č. bytom: Z. č. XXX, XXX XX Z., štátny občan SR, deti rodičov: matka B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: U. Z., XXX XX Z., štátna občianka SR a otec L. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, XXX XX Z., štátny občan SR, v konaní o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Lučenec, č.k. 10P/43/2022-55 zo dňa 19.10.2022, právoplatného dňa 28.10.2022 tak, že z v e r u j e maloleté dieťa Q. A., nar. XX.XX.XXXX, do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti strýka M. W., nar. XX.XX.XXXX a jeho manželky T. W., nar. XX.XX.XXXX a maloleté dieťa Q. M. A., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorí budú vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí, v bežných veciach ich budú zastupovať a spravovať ich majetok namiesto ich rodičov.

II. V podstatných veciach p o t r e b u j ú súhlas rodičov.

III. Matka j e p o v i n n á počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku prispievať na výživu maloletých detí Q. A., nar. XX.XX.XXXX, zverenú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti strýka M. W., nar. XX.XX.XXXX a jeho manželky T. W., nar. XX.XX.XXXX a na maloleté dieťa Q. M. A., nar. XX.XX.XXXX, zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. A., nar. XX.XX.XXXX, mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť vždy do 20. dňa, toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

IV. Otec j e p o v i n n ý počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku prispievať na výživu maloletých detí Q. A., nar. XX.XX.XXXX, zverenú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti strýka M. W., nar. XX.XX.XXXX a jeho manželky T. W., nar. XX.XX.XXXX a na maloleté dieťa Q. M. A., nar. XX.XX.XXXX, zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. A., nar. XX.XX.XXXX, mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť vždy do 20. dňa, toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

V. Súd styk rodičov s maloletými deťmi n e u p r a v u j e.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľa strýka a teta maloletých detí sa svojim návrhom, označeným ako „Žiadosť“, doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.04.2023, domáhali zverenia maloletých detí Q. A., nar. XX.XX.XXXX a Q. M. A., nar. XX.XX.XXXX, do svojej náhradnej osobnej starostlivosti.

Svoj návrh odôvodnili tým, že otec súhlasí, aby im boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti na základe toho, že deti skutočne trpeli hladom. Vlastná mama ich nútila, aby chodili po „kupách“, vyberali jedlo a špaky zo zeme. Pokiaľ tak neurobili, boli doslova fyzicky bité. O deti sa nestarala, lebo mala milenca, ktorý ju na všetko nahováral. Deti museli ísť neskôr kvôli tomu z domu a skončili u nich, kde sa cítia bezpečne, nemajú strach, nie sú špinavé. Z matky majú naďalej strach. Nechcú sa k nej vrátiť späť.

Následne aj stará matka maloletých detí podala písomný návrh označený ako „Žiadosť“ doručený tunajšiemu súdu dňa 12.06.2023, aby jej boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, keďže sa dohodli so strýkom, že jedno dieťa bude zverené jej do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloleté deti majú pri nej vytvorené vhodné podmienky, ako izby, jedlo, šatstvo, vreckové. Takisto im vypomáha aj strýko. Dáva im všetko, čo môže. Poukázala na to, že deti boli týrané. Nechce dopustiť, aby boli dané do ústavnej starostlivosti. Maloletá Q. sa veľmi dobre učí, je na ňu hrdá. Q. M. má XX rokov. Ich vlastná mama droguje, pije, z dôvodu ktorého po dvoch dňoch nemá peniaze a deťom to chýba. (č.l. 43 spisu)

2. Z lekárskej správy M.. C. T., sekundárneho lekára, Všeobecnej nemocnice s poliklinikou v Lučenci zo dňa 22.04.2023 má súd za preukázané, že maloletá Q. bola odoslaná z chirurgického urgentu. Doma ju napadla údajne matka. Ťahala ju za vlasy, búchala ju do hlavy, kopala. Na vyšetrenie prišla v doprovode tety - švagrinej matky. Maloletá je spolu so sestrou týraná zo strany matky už cca. pol roka. Situácia je už riešená úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Toho času sa maloleté deti zdržiavali u navrhovateľov - strýka a tety, ktorým majú byť zverené do opateru. Dnes mali ísť po veci maloletých detí do Y. k matke, kedy došlo ku konfliktu. Bola privolaná aj policajná hliadka. V závere správy bolo konštatované, že u maloletého dieťaťa ide o povrchové poranenie vlasatej kože hlavy, exkoriácie až ulcusy na dist. článku prostredníka ľavej ruky, na stehne. Bola odporúčaná hospitalizácia za účelom separácie pacientky od matky. Teta, ktorá ju priviedla do nemocnice uprednostnila domácu liečbu nad maloletou. Lekár odporučil zamedzenie kontaktu s matkou. (č.l. 2 spisu)

3. Z odpisu z Registra trestov Generálnej prokuratúry SR zo dňa 30.05.2023 navrhovateľa - strýka maloletých detí má súd za preukázané, že naposledy bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec dňa 20.10.2017, sp.zn. 22T/119/2017, právoplatnosť dňa 03.11.2017, kedy bol odsúdený na trest odňatia slobody nepodmienečne na 6 mesiacov v Ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Vykonanie trestu dňa 23.01.2018. (č.l. 18 spisu)

4. Z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov zo dňa 30.05.2023 má súd za preukázané, že naposledy navrhovateľ - strýko maloletých detí spáchal priestupok dňa 01.03.2022 o 19:05 hod., kedy spôsobil dopravnú nehodu z dôvodu nedisciplinovanosti, za čo mu bolo uložené pokarhanie. (č.l. 19-31 spisu)

5. Z odpisu z Registra trestov Generálnej prokuratúry SR zo dňa 30.05.2023 má súd za preukázané, že navrhovateľka - teta maloletých detí bola naposledy odsúdená rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 13.09.2022, sp.zn. 22T/8/2022, právoplatného dňa 13.09.2022 podmienečne na 2 roky so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky do 14.09.2024. Bol jej uložený súhrnný trest rozsudkom Okresného súdu Lučenec dňa 19.01.2022, sp.zn. 3T/146/2021, ktorý bol ale zrušený. (č.l. 32 spisu)

6. Z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov zo dňa 30.05.2023 má súd za preukázané, že navrhovateľka - teta maloletých detí naposledy spáchala priestupok dňa 16.02.2023, kedy narušila občianske spolunažívanie tým, že sa hrubo správala ku svojej dcére. Bolo jej uložené aj blokované konanie, nezaplatené na mieste vo výške 10,- Eur. (č.l. 33-36 spisu)

7. Z lekárskeho potvrdenia MUDr. W. W., všeobecného lekára, zo dňa 11.07.2023 má súd za preukázané, že navrhovateľka - teta maloletých detí je zdravotne spôsobilá výchovy maloletých detí. (č.l. 91 spisu)

8. Zo správy z prešetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 23.08.2023 má súd za preukázané, že dňa 22.08.2023 bolo sociálne zisťovanie vykonané v domácnosti navrhovateľa M. W., na adrese Z. XX, ktorý uviedol, že trvá len v časti na svojom návrhu ohľadom zverenia maloletej Q. do náhradnej osobnej starostlivosti, pretože maloletá sa zdržiava v jeho domácnosti od apríla 2023, kedy obe maloleté deti odišli z domácnosti matky a prišli do jeho domácnosti, keďže on je ich strýko. Uviedol, že s maloletou Q. nemajú žiadne výchovné problémy, poslúcha a rešpektuje ich. Maloletá Q. M. sa z jeho domácnosti pred mesiacom odsťahovala k starým rodičom na adresu Z. č. XX, kde aj v súčasnej dobe býva. Dňa 22.08.2023 úrad vykonal sociálne zisťovanie u starej matky maloletých detí na adrese Z. XXX, kde sa mala zdržiavať aj ich matka. Na uvedenej adrese bola prítomná len stará matka, ktorá uviedla, že jej dcéra, matka maloletých detí bola v jej domácnosti v piatok, t.j. 18.08.2023, ale potom odišla mimo obce Z. a od toho času nevie kde sa zdržiava, pretože ju nekontaktovala. Úrad sa pokúšal telefonicky skontaktovať s matkou, čo bolo bezvýsledné.

Úrad vykonal dňa 22.08.2023 sociálne zisťovanie aj u otca maloletých detí vo Y.. Nikto nebol ale doma zastihnutý, preto mu bolo ponechané predvolanie za účelom dostavenia sa na úrad na vykonanie pohovoru.

Otec maloletých detí uviedol, že on má už vlastnú rodinu, preto nemá možnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletým deťom. Bola mu poskytnutá zo strany úradu informácia, že strýko maloletých detí na návrhu na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti trvá, aby mu bola zverená maloletá Q. a Q. M., aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Otec s týmto súhlasil.

Dňa 23.08.2023 sa na úrad dostavila stará matka maloletých detí a uviedla, že maloletá Q. M. sa zdržiava v jej domácnosti cca. 1 mesiac a naďalej chce u nej zotrvať. Z uvedeného dôvodu podala na okresný súd návrh o zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedla, že v ich domácnosti sa od júna 2023, kedy boli pracovníci úradu u nich nič nezmenilo.

Dňa 23.08.2023 sa na úrad dostavil strýko maloletých detí - navrhovateľ s maloletou Q. a Q. M.. Maloleté deti pôsobili pokojným dojmom, boli čisto, vhodne oblečené, nejavili známky zanedbávania, týrania, s pracovníčkami úradu ochotne komunikovali.

Maloletá Q. uviedla, že chce ostať bývať u strýka, kde sa cíti dobre, bezpečne so strýkom a jeho manželkou a tiež s ich maloletými deťmi, s ktorými majú vytvorené veľmi dobré citové vzťahy. Má u nich vytvorené vyhovujúce podmienky, má tam vlastné lôžko na spanie, skrinku, kde má uložené ošatenie. Uviedla, že v školskom roku 2023/2024 bude žiačkou ôsmeho ročníka na J. škole, Z. č. X vo Y..

Maloletá Q. M. uviedla, že ona býva u starých rodičov B. A. na adrese Z. č. XX. Naďalej chce bývať u starých rodičov a súhlasí s tým, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej starej matky. Uviedla, že v školskom roku 2023/2024 bude žiačkou šiesteho ročníka na J. škole ulica Z. č. X vo Y..

Maloleté deti poskytli informáciu, že z domácnosti matky a jej partnera odišli z dôvodu, že obidvaja užívajú omamné látky, matka sa o nich nestarala, zaujímal sa len o svojho partnera, ktorý bol agresívny a stalo sa, že dostali od neho aj facku a taktiež neriešila ani ich zdravotnú starostlivosť. Uviedli, že s ich otcom sú sporadicky v kontakte, ale z dôvodu, že má vlastnú rodinu, nemôže im zabezpečovať osobnú starostlivosť. Úrad na základe zistených skutočností v závere svojej správy skonštatoval, že navrhovateľa strýka a teta maloletých detí, ako aj stará matka maloletých detí, majú vytvorené vyhovujúce podmienky na výchovu, všestranný vývin a opateru maloletých detí. Z dôvodu, že sa matka maloletých detí nachádza na neznámom mieste a otec uviedol, že nemá záujem o zverenie maloletých do jeho osobnej starostlivosti úrad zastával názor, že nie je reálne, aby maloletým deťom zabezpečovali osobnú starostlivosť biologickí rodičia.

Z uvedeného dôvodu je náhradná osobná starostlivosť toho času v záujme maloletých detí. (č. l. 122-123 spisu)

9. Z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov má súd za preukázané, že stará matka maloletých detí nemá žiadny zápis, ako ani v odpise registra trestov Generálnej prokuratúry SR. (č. l. 127-128 spisu)

10. Na pojednávaní predložil otec maloletých detí výplatné lístky od svojho zamestnávateľa spoločnosti B., s.r.o., Y., kde má súd za preukázané, že jeho čistá mzda v mesiaci marec 2023 činila

sumu 108,25 Eur, v mesiaci apríl sumu 86,60 Eur, v mesiaci máj 2023 sumu 69,28 Eur, v mesiaci jún sumu 86,60 Eur. (č. I. 129-132 spisu)

11. Z kópií doložených otcom maloletých detí, podacích lístkov má súd za preukázané, že matke maloletých detí uhradil výživné na maloleté deti od novembra 2022 až do augusta 2023 vo výške 100,-Eur mesačne. (č.l. 133-134 spisu)

12. Z platobného dokladu SIPO II. z augusta 2023 má súd za preukázané, že otec hradí 40,-Eur elektriku ako zálohu podľa jeho udania každý mesiac a uhrádza taktiež aj prenajímateľovi mesačný nájom vo výške 300,-Eur za byt.

13. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 44 ods. 2 ZoR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

15. Podľa § 44 ods. 3 ZoR, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

16. Podľa § 44 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 1 ZoR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

18. Podľa § 45 ods. 2 ZoR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

19. Podľa § 45 ods. 3 ZoR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

20. Podľa § 45 ods. 4 ZoR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke

pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

21. Podľa § 45 od. 5 ZoR, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

22. Podľa § 45 ods. 6 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

23. Podľa § 45 ods. 7 ZoR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

24. Podľa § 45 ods. 8 ZoR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

25. Podľa § 45 ods. 9 ZoR, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

26. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa.

27. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že starostlivosť maloletým deťom už niekoľko mesiacov zabezpečujú navrhovatelia - strýko, teta a stará matka. Matka maloletých detí sa momentálne zdržiava s priateľom na neznámom mieste, obaja sú závislí na omamných látkach. Matka sa o deti dlhšiu dobu riadne nestarala, nútila ich vyberať smetné koše, dokonca ich fyzicky napádala. Otec maloletých detí pracuje ako murár v spoločnosti B., s.r.o. vo Y. na dohodu o pracovnej činnosti, jeho príjem činí priemerne 80,-Eur mesačne netto. Otec sa vyjadril, že momentálne deťom nevie zabezpečiť adekvátnu starostlivosť, na základe čoho súhlasil s návrhom navrhovateľov tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že zverenie maloletého dieťaťa Q., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti strýka s manželkou a maloletého dieťaťa Q. M., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke je v ich najlepšom záujme. Obe deti vyjadrili na pojednávaní svoju spokojnosť s náhradnou osobnou starostlivosťou navrhovateľov, keďže už určitú dobu sa zdržiavajú v ich domácnosti. Nevadí im, že nie sú umiestnené spoločne v jednej domácnosti vzhľadom k tomu, že celé dni trávajú spolu a čoskoro im aj tak začne škola a s ňou aj plnenie si školských povinností.

Z vykonaného dokazovania má súd za to, že navrhovatelia majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o maloleté deti, ktoré ich poznajú, majú k nim vybudované citové väzby, dokážu im poskytnúť stabilné prostredie pre zabezpečenie riadnej výchovy a napĺňanie ich citových potrieb. Vzhľadom k tomu, že záujem maloletých detí si v súčasnosti vyžaduje, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, súd ich návrhu vyhovel. Zároveň navrhovatelia budú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach namiesto rodičov, v podstatných veciach budú potrebovať ich súhlas.

28. Podľa § 81 ods. 1 ZoR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

29. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

30. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

31. Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

32. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

33. Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

34. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. Podľa § 76 ods. 1 ZoR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

36. Keďže rozhodnutím o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, s ktorými už žijú v spoločnej domácnosti a teda títo im zabezpečujú inter alia osobnú starostlivosť, ktorej sa maloletým deťom nedostáva zo strany rodičov, musí byť príslušným spôsobom finančne kompenzovaná. Vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom týmto nezaniká, na základe čoho súd matke určil povinnosť prispievať na ich výživu v minimálnom rozsahu v súlade s § 62 ods. 3 ZoR, teda vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na každé dieťa zvlášť, keďže matka nepracuje, detto aj otcovi, ktorý je síce zamestnaný ako murár na dohodu o pracovnej činnosti, jeho príjem je ale dosť nízky. Súd pri určení výšky výživného u otca bližšie jeho pomery neskúmal, napr. potencialitu príjmu a to z toho dôvodu, že dokazovaním na

pojednávani, jednak výpovedami navrhovateľov, ako aj samotných detí eklatantne mal za preukázané, že otec deťom prispieva vecne, ako aj finančne podľa potreby.

Minimálny rozsah výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vyplýva z ustanovenia § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a k dnešnému dňu predstavuje sumu 36,80 Eur.

Rodičia maloletého dieťaťa si budú vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom plniť na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

37. Súd styk rodičov s maloletými deťmi neupravil, keďže matka sa zdržiava momentálne na neznámom mieste a otec maloletých detí ich pravidelne navštevuje, keďže má s deťmi vytvorené vzájomné silné citové puto.

38. Vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnej veci ide o konanie, ktoré sa týka maloletých detí, je potrebné zohľadniť tri základné princípy, a to princíp najlepšieho záujmu dieťaťa, princíp rešpektovania práv dieťaťa a princíp vypočutia dieťaťa. Keďže záujem maloletých detí si v čase rozhodovania súdu vyžaduje, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí majú vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre ich pozitívny vývin, súd návrhu vyhovel a zveril maloleté dieťa Q. A., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov - strýka a tety a maloleté dieťa Q. M. A., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - starej matky, ktorí ich budú zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach namiesto rodičov. V podstatných veciach budú potrebovať ich súhlas.

39. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Žiline, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnutel'ných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.